

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA**

I

ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA O SJEDIŠTU IZMEĐU CRNE GORE

I

CENTRA ZA SAJBER KAPACITETE ZAPADNOG BALKANA (WB3C)

Podgorica, februar 2026. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje ugovora o saradnji sadržan je u odredbi člana 15, stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora, na principima o pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100, tačka 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA U OBLASTI NA KOJU SE MEĐUNARODNI UGOVOR ODNOSI

Sporazum o sjedištu između Crne Gore i Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) predstavlja važan institucionalni korak u formalizaciji saradnje između države domaćina i regionalnih partnera u oblasti sajber bezbjednosti. Trenutno stanje odnosa može se ocijeniti kao stabilno i funkcionalno, sa izraženom političkom voljom za unapređenje saradnje u domenu izgradnje kapaciteta, razmjene informacija i usklađivanja sa evropskim i međunarodnim standardima sajber bezbjednosti. Potpisivanje i implementacija sporazuma ukazuju na visok stepen međusobnog povjerenja, kao i na spremnost strana da dugoročno institucionalizuju saradnju u strateški osjetljivoj oblasti koja ima implikacije na nacionalnu i regionalnu bezbjednost.

Istovremeno, realizacija Sporazuma zahtijeva kontinuiranu koordinaciju nadležnih institucija, jasno definisane operativne mehanizme i održivu finansijsku podršku kako bi Centar ostvario punu funkcionalnost. Dosadašnja dinamika odnosa sugerise konstruktivan pristup u rješavanju otvorenih pitanja, uz poštovanje međunarodnih obaveza i principa suvereniteta. Ukupno posmatrano, stanje odnosa može se ocijeniti pozitivno, sa tendencijom daljeg jačanja partnerstva kroz operacionalizaciju mandata Centra i njegovu integraciju u šire Zapadno Balkanske i evropske bezbjednosne okvire.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Ugovor o osnivanju Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C), potpisan u Tirani 16. oktobra 2023. godine, predstavlja nastavak strateškog opredjeljenja Crne Gore da doprinese jačanju sajber bezbjednosti i otpornosti u regionu Zapadnog Balkana kroz institucionalizovanu međunarodnu saradnju. Imajući u vidu rastuće sajber prijetnje, kao i potrebu za koordinisanim regionalnim odgovorom, uspostavljanje Centra sa sjedištem u Podgorici ima poseban značaj za Crnu Goru i region u cjelini.

Razlozi za zaključivanje ovog međunarodnog ugovora ogledaju se i u potrebi da se jasno urede uslovi pod kojima će WB3C, kao međunarodna organizacija, djelovati na teritoriji Crne Gore. S obzirom na to da Ugovor o osnivanju WB3C-a predviđa da Centar ima međunarodni pravni subjektivitet, neophodno je dodatnim sporazumom precizirati pravni okvir njegovog funkcionisanja, uključujući pitanja sjedišta, pravnog statusa, kao i privilegija i imuniteta potrebnih za nesmetano obavljanje njegovih aktivnosti. Zaključivanje ovog ugovora omogućava Crnoj Gori da se dodatno afirmiše kao regionalno središte za razvoj sajber kapaciteta, razmjenu znanja i jačanje sajber kulture. Istovremeno, stvaraju se institucionalni i pravni preduslovi za efikasno djelovanje WB3C-a, što je od posebnog značaja imajući u vidu osjetljivost oblasti sajber bezbjednosti i potrebu za zaštitom nezavisnosti i funkcionalne autonomije Centra.

Dodatno, rizici koje nose hibridni uticaji i sajber napadi odavno su prepoznati, kao i potencijalno ozbiljne posljedice koje njihova primjena može imati po jednu državu. Razvojem

tehnologije i vještačke inteligencije, istovremeno se unapređuju i metode izvođenja sajber napada. Zbog toga je neophodno da države kontinuirano investiraju u digitalnu transformaciju i jačanje sistema sajber napada.

IV OSNOVNA PITANJA I BITNI ELEMENTI KOJE MEĐUNARODNI UGOVOR SADRŽI

Međunarodnim ugovorom uređuju se osnovna pitanja u vezi sa sjedištem, pravnim statusom i načinom funkcionisanja Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) u Crnoj Gori. Ugovorom je definisano da se sjedište WB3C-a nalazi u Podgorici, kao i obaveza Države domaćina da Centru obezbijedi odgovarajuće prostorije za rad, bez naknade, uključujući održavanje i obezbjeđivanje neophodnih komunalnih usluga.

Ugovorom se potvrđuje međunarodni pravni subjektivitet WB3C-a, čime se Centru omogućava da samostalno zaključuje ugovore, stiče i raspolaže imovinom, kao i da pokreće i odgovara u sudskim i drugim pravnim postupcima, u skladu sa ciljevima i nadležnostima utvrđenim osnivačkim aktom.

Poseban dio ugovora odnosi se na regulisanje privilegija i imuniteta WB3C-a, njegove imovine, sredstava i prostorija, u obimu koji odgovara statusu diplomatskih misija akreditovanih u Crnoj Gori. Time se obezbjeđuje nepovredivost prostorija, dokumentacije i arhivske građe, kao i imunitet od pravnih postupaka, osim u slučajevima izričitog odricanja od imuniteta, što je neophodno za nesmetano i nezavisno obavljanje aktivnosti Centra.

Ugovorom su, takođe, uređeni imuniteti i privilegije međunarodnog osoblja WB3C-a, koje tokom obavljanja službenih dužnosti uživa zaštitu od krivične, građanske i upravne nadležnosti za radnje preduzete u službenom svojstvu, kao i poreska oslobođanja u pogledu zarada i drugih primanja ostvarenih od WB3C-a. Ovim se stvaraju uslovi za angažovanje stručnjaka iz regiona i šire, što predstavlja važan preduslov za uspješnu realizaciju misije i ciljeva Centra.

V STAVOVI I MIŠLJENJA ZAJNTERESOVANIH ORGANA

Zatražena su mišljenja Ministarstva finansija i Ministarstva javne uprave.

VI PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog ugovora su planirana i obezbijedena potrebna finansijska/budžetska sredstva.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje navedenog ugovora ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenja novih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE CRNE GORE

Sporazum je usaglašen diplomatskim putem.

Prilog: Nacrt sporazuma o sjedištu između Crne Gore i Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C)

SPORAZUM O SJEDIŠTU

IZMEĐU

CRNE GORE

I

CENTRA ZA SAJBER KAPACITETE ZAPADNOG BALKANA (WB3C)

Pozivajući se na „Ugovor o osnivanju Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana“, potpisan u Tirani, dana 16. oktobra 2023. godine;

Uzimajući u obzir da član 3 stav 1 navedenog Sporazuma predviđa uspostavljanje sjedišta WB3C u Podgorici, Crna Gora;

S obzirom na to da član 2 stav 3 navedenog Sporazuma predviđa da Centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) ima međunarodni pravni subjektivitet;

S obzirom na to da da Crna Gora, u daljem tekstu: „Država domaćin“, i Centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana, u daljem tekstu: „WB3C“, zajedno u daljem tekstu: „Strane“, u želji da urede uslove i način funkcionisanja, uključujući privilegije i imunitete neophodne za efikasno djelovanje i uspješno izvršavanje misije WB3C,

Sporazumjele su se o sljedećem:

Član 1

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

- a) „WB3C“ znači Centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana;
- b) „Država domaćin“ znači Crna Gora;
- c) „Sekretarijat“ znači Sekretarijat WB3C;
- d) „Generalni direktor i zamjenik generalnog direktora“ znači lice imenovano na funkciju generalnog direktora, odnosno zamjenika generalnog direktora WB3C;
- e) „Međunarodno osoblje“ znači članovi Sekretarijata, uključujući generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora, pod uslovom da nijesu državljani Države domaćina niti strani državljani sa stalnim boravkom u Državi domaćinu;
- f) „Lokalno zaposleno osoblje“ znači član Sekretarijata koji je državljanin Države domaćina ili strani državljanin sa stalnim boravkom u Državi domaćinu;
- g) „Član porodice“ znači bračni ili vanbračni partner člana Međunarodnog osoblja, njihova neoženjena/neudata izdržavana djeca do 18 godina starosti, odnosno do 26 godina ukoliko se školuju kao redovni studenti na visokoškolskim obrazovnim ustanovama, kao i njihova neoženjena/neudata izdržavana djeca sa fizičkim ili mentalnim invaliditetom, pod uslovom da žive u Državi domaćinu u istom domaćinstvu sa članom Međunarodnog osoblja i da nijesu državljani Države domaćina niti strani državljani sa stalnim boravkom u Državi domaćinu;
- h) „Angažovani ekspert“ znači lice koje obavlja privremeni zadatak za WB3C, na osnovu ugovora sa WB3C;

- i) „Prostorije WB3C“ znači prostorije, uključujući instalacije i objekte koji su stavljeni na raspolaganje WB3C, kao i pripadajuće zemljište, ukoliko je primjenjivo, koje WB3C koristi isključivo za svoje potrebe u Državi domaćinu;
- j) „Sjedište“ znači sjedište WB3C;
- k) „Osnivači“ znači ugovorne strane Sporazuma o osnivanju Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana;
- l) „Učesnik“ znači učesnik obuke koja se sprovodi u okviru WB3C.

Član 2

Sjedište WB3C

1. Sjedište WB3C nalazi se u Podgorici, glavnom gradu Crne Gore.
2. Vlada Države domaćina obezbijediće WB3C, bez naknade, odgovarajuće prostorije potrebne za rad Sekretarijata i obavljanje aktivnosti WB3C, kao i njihovo održavanje. Obezbjedjivanje odgovarajućih prostorija uključuje komunalne usluge, kao što su grijanje, hlađenje, električna energija, internet, vodosnabdijevanje, čišćenje, odlaganje otpada i usluge zajedničkih prostorija.

Član 3

Pravni subjektivitet

WB3C, osnovan kao međunarodna organizacija, posjeduje pravni subjektivitet neophodan za vršenje svojih funkcija i ostvarivanje svojih ciljeva. U tom smislu, ima sposobnost da:

- a) zaključuje ugovore;
- b) stiče i raspolaže pokretnom i nepokretnom imovinom; i
- c) pokreće i odgovara u sudskim postupcima.

Član 4

Simboli i oznake

1. WB3C može isticati svoju zastavu, logotip i druge simbole u svojim prostorijama i na motornim vozilima WB3C koja se koriste u službene svrhe.
2. Motorna vozila WB3C i njegovog Međunarodnog osoblja imaju pravo na diplomatsku registraciju i odgovarajući status u skladu sa zakonodavstvom Države domaćina.

Član 5

Imuniteti i privilegije prostorija, imovine i sredstava

1. WB3C uživa privilegije i imunitete u istom obimu kao i diplomatske misije akreditovane u Državi domaćinu.
2. Prostorije WB3C su nepovredive. Vlada Države domaćina preduzeće sve potrebne mjere radi zaštite prostorija WB3C od svakog upada, oštećenja, narušavanja mira ili povrede dostojanstva WB3C.
3. Nadležni organi Države domaćina mogu ući u prostorije WB3C radi obavljanja svojih dužnosti samo uz saglasnost generalnog direktora ili propisno ovlašćenog službenika Sekretarijata. U

slučaju požara ili druge slične vanredne situacije, smatraće se da je saglasnost data ukoliko su potrebne hitne zaštitne mjere.

4. Dokumenta i arhivska građa WB3C, bilo u elektronskom ili papirnom obliku, koja mu pripadaju ili se nalaze u njegovom posjedu, bez obzira na mjesto gdje se nalaze, nepovredivi su.
5. WB3C, njegova imovina i sredstva, bez obzira na mjesto gdje se nalaze i kod koga se nalaze, uživaju imunitet od svake vrste pravnog postupka, osim ukoliko se WB3C u konkretnom slučaju izričito odrekne tog imuniteta. Podrazumijeva se da se odricanje od imuniteta ne odnosi na mjere izvršenja, za koje je potrebno posebno odricanje.
6. WB3C neće dozvoliti da se njegove prostorije koriste kao utočište za lica koja izbjegavaju hapšenje po zakonima Države domaćina, izručenje stranoj državi ili uručenje sudskih pismena.
7. Službena dokumenta koja izdaju organi Države domaćina mogu se uručivati u prostorijama WB3C.

Član 6

Komunikacija

1. WB3C uživa, u pogledu svojih službenih komunikacija, tretman koji nije manje povoljan od onog koji se odobrava diplomatskim predstavništvima u Crnoj Gori.
2. WB3C ima pravo da koristi šifre u svojim službenim komunikacijama, kao i da uspostavi i koristi sopstvene informacione i komunikacione sisteme. Takođe ima pravo da šalje i prima prepisku i druge službene komunikacije putem propisno označenih kurira ili pošiljki koje uživaju iste privilegije i imunitete kao diplomatski kuriri ili pošiljke.
3. Službena prepiska i druge službene komunikacije WB3C, bez obzira na sredstvo ili oblik prenosa, nepovredive su.

Član 7

Oslobađanje od dažbina i poreza za službenu upotrebu

WB3C, njegova imovina, prihodi i druga sredstva oslobađaju se:

- a) nacionalnih i lokalnih direktnih poreza. Oslobađanje ili povraćaj se ne odnosi na poreze, dažbine ili druge naknade koje predstavljaju naknadu za pružene komunalne usluge;
- b) poreza na dodatu vrijednost uključenog u cijenu ili posebno iskazanog, za razumne količine robe, uključujući motorna vozila, ili usluga pruženih za službenu upotrebu. Porez na dodatu vrijednost mora se platiti ukoliko se motorno vozilo oslobođeno PDV-a proda prije isteka roka od tri godine;
- c) carinskih dažbina, zabrana i ograničenja uvoza i izvoza za razumne količine robe, uključujući motorna vozila, za službenu upotrebu. Carinske dažbine moraju se platiti ukoliko se motorno vozilo oslobođeno carine proda prije isteka roka od tri godine;
- d) dažbina, zabrana i ograničenja uvoza i izvoza za publikacije, kao i druge informativne materijale koji se odnose na funkcionisanje i aktivnosti WB3C;
- e) dažbina i poreza na dodatu vrijednost na uvoz ili nabavku softvera i hardvera informacionih tehnologija koji se doniraju Učesnicima.

Član 8

Sticanje i raspolaganje sredstvima

WB3C ima pravo, radi obavljanja svojih funkcija, da prima, drži, konvertuje ili prenosi sredstva, valutu bilo koje vrste ili gotovinu, te da njima slobodno raspolaže, u skladu sa propisima Države domaćina, pod istim uslovima koji važe za diplomatske misije.

Član 9

Pojedinačni doprinosi WB3C

Doprinosi koje WB3C primi od pojedinaca i privatnih subjekata ne podliježu privilegijama i imunitetima predviđenim ovim Sporazumom.

Član 10

Socijalno osiguranje

1. Međunarodno osoblje oslobođeno je obaveznih doprinosa za sisteme socijalnog osiguranja u Državi domaćinu, pod uslovom da su obuhvaćeni sistemom socijalnog osiguranja u svojoj matičnoj državi ili državi stalnog boravka, ili da je sa tom državom zaključen sporazum o socijalnom osiguranju. U tom slučaju, i WB3C je oslobođen obaveze plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje na zaradu člana Međunarodnog osoblja.
2. Lokalno zaposleno osoblje i WB3C podliježu svim obaveznim doprinosima za socijalno osiguranje u Državi domaćinu u skladu sa njenim zakonodavstvom.
3. Angažovani eksperti koji nisu državljani Države domaćina niti strani državljani sa stalnim boravkom u Državi domaćinu oslobođeni su svih obaveznih doprinosa za sisteme socijalnog osiguranja u Državi domaćinu, dokle god su obuhvaćeni sistemima socijalnog osiguranja u svojoj matičnoj državi ili državi stalnog boravka, ili ukoliko je ta država zaključila sporazum o socijalnom osiguranju sa Državom domaćinom.

Član 11

Imuniteti i privilegije Međunarodnog osoblja

1. Međunarodno osoblje koje nije državljanin Države domaćina niti strani državljanin sa stalnim boravkom u Državi domaćinu uživa, tokom obavljanja službenih dužnosti, sljedeće imunitete i privilegije:
 - a) imunitet od krivične nadležnosti Države domaćina za radnje izvršene u službenom svojstvu, čak i ako više ne obavljaju funkciju ili nemaju status naveden u ovom članu, uključujući izgovorene ili napisane riječi;
 - b) imunitet od građanske i upravne nadležnosti, osim u slučajevima:
 - stvarnih tužbi u vezi sa njihovom privatnom nepokretnom imovinom smještenom na teritoriji Države domaćina, osim ako je drže u ime WB3C radi njegovog funkcionisanja ;
 - postupaka u vezi sa nasljeđivanjem u kojem Međunarodno osoblje učestvuje kao izvršilac, upravitelj, nasljednik ili legatar, kao privatna lica, a ne u ime WB3C;

- postupaka u vezi sa bilo kojom profesionalnom ili komercijalnom djelatnošću koju Međunarodno osoblje obavlja u Državi domaćinu van svojih službenih funkcija.
 - c) nepovredivost dokumenata u vezi sa WB3C;
 - d) nepovredivost prtljaga i selidbenih pošiljki;
 - e) oslobađanje od poreza na zarade i druga primanja od WB3C;
 - f) oslobađanje njih i članova njihove porodice koji čine domaćinstvo od imigracionih ograničenja i obaveze registracije stranaca;
 - g) pravo da pri prvom preuzimanju funkcije bescarinski uvezu svoj nameštaj i lične stvari i pravo na bescarinski izvoz istih;
 - h) pravo da uvezu svoje privatno motorno vozilo za ličnu upotrebu i naknadno ga izvezu bez plaćanja carine;
 - i) pravo na oslobađanje od poreza na dodatu vrijednost prilikom nabavke ličnih stvari i kućnih potrepština u minimalnom obimu jednakom onom koji se odobrava diplomatskim agentima u Državi domaćinu, uključujući motorna vozila, od trenutka preuzimanja funkcije u WB3C, pod istim uslovima kao diplomatski agenti.
2. Vozila iz stava 1 tač. h) i i) ne smiju se prodati prije isteka tri godine bez plaćanja carinskih dažbina i poreza na dodatu vrijednost.

Član 12

Lokalno zaposleno osoblje

1. Lokalno zaposleno osoblje zapošljava se u skladu sa zakonodavstvom Države domaćina.
2. Po osnovu ovog Sporazuma, Lokalno zaposleni radnici uživaju isključivo imunitet od nadležnosti za radnje izvršene prilikom obavljanja funkcija u WB3C, čak i ako više ne obavljaju funkciju ili nemaju status iz ovog člana, uključujući izgovorene ili napisane riječi.

Član 13

Angažovani eksperti

Tokom obavljanja ugovornih obaveza na teritoriji Države domaćina, Ugovorni eksperti koji nisu državljani Države domaćina niti strani državljani sa stalnim boravkom uživaju sljedeće privilegije i imunitete:

- a) imunitet od nadležnosti za radnje izvršene prilikom obavljanja ugovornih obaveza, čak i ako više ne obavljaju funkciju ili nemaju status iz ovog člana, uključujući izgovorene ili napisane riječi;
- b) nepovredivost svih dokumenata i arhivske građe, bilo elektronske ili papirne, u vezi sa izvršavanjem ugovornih obaveza;
- c) oslobađanje od obaveza i ograničenja u vezi sa radom stranaca u Državi domaćinu;
- d) oslobađanje od svih poreza i dažbina u vezi sa primanjima dobijenim od WB3C.

Član 14

Dužnost poštovanja zakona i propisa

1. Privilegije i imuniteti predviđeni ovim Sporazumom nisu dati radi lične koristi Međunarodnog osoblja, već radi očuvanja nezavisnog obavljanja njihovih funkcija.
2. Bez obzira na privilegije i imunitete, lica koja ih uživaju dužna su poštovati zakone i propise Države domaćina.

Član 15

Odricanje od imuniteta

1. Na pisani zahtjev Ministarstva vanjskih poslova Države domaćina upućen Sekretarijatu WB3C, Upravni odbor WB3C može oduzeti imunitet članu Međunarodnog osoblja u slučaju kada imunitet ometa pravdu i može se oduzeti bez štete po interese WB3C. Odricanje od imuniteta mora biti izraženo samo u pisanom obliku.
2. Odricanje od imuniteta u vezi sa sudskim ili upravnim postupcima ne podrazumijeva odricanje od imuniteta za izvršenje presude ili administrativne odluke, za šta je potrebno posebno odricanje.

Član 16

Vize

Sva pitanja u vezi sa vizama i regulisanjem boravka Međunarodnog osoblja WB3C regulisana su u skladu sa važećim zakonima i propisima Crne Gore.

Član 17

Obavješćavanje

1. Sekretarijat WB3C obezbjeđuje Ministarstvu vanjskih poslova Države domaćina:
 - a) spisak Međunarodnog osoblja i članova porodice koji čine njihovo domaćinstvo, odmah ili najkasnije u roku od tri dana od datuma njihovog dolaska;
 - b) obavješćenje o prestanku mandata svakog člana Međunarodnog osoblja, koji je obavješćen u skladu sa stavom (a), i, po potrebi, da je lice prestalo da bude član porodice njegovog domaćinstva.
2. Identifikacione kartice Međunarodnom osoblju i članovima domaćinstva izdaje Ministarstvo vanjskih poslova u skladu sa crnogorskim zakonodavstvom.

Član 18

Rješavanje sporova

1. Svi sporovi u vezi sa primjenom i tumačenjem ovog Sporazuma rješavaju se pregovorima između Strana.
2. Sporovi između Države domaćina i WB3C koji proizilaze iz tumačenja ili sprovođenja ovog Sporazuma koji se ne mogu riješiti pregovorima ili drugim dogovorenim sredstvima biće predat arbitražnom sudu sastavljenom od tri arbitra, čija je odluka konačna i obavezujuća. Jednog arbitra

imenuje Generalni direktor WB3C, drugog Vlada Države domaćina. Dva arbitra će potom imenovati trećeg arbitra.

3. Nadležni organ za rješavanje sporova privatnopravne i administrativne prirode između WB3C i privatnih subjekata i pojedinaca je sud u mjestu sjedišta WB3C.

Član 19

Izmjene

Ovaj sporazum može se mijenjati uz međusobnu saglasnost Strana. Izmjene stupaju na snagu u skladu sa članom 21 ovog sporazuma.

Član 20

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu danom obavještenja Crne Gore Sekretarijatu da su ispunjene sve neophodne pravne procedure za stupanje na snagu. Kopija obavještenja se dostavlja Osnivačima.

Član 21

Prestanak važenja

1. Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme.
2. Bilo koja Strana može raskinuti ovaj Sporazum tako što će drugu stranu pisano obavijestiti, najmanje šest mjeseci prije planiranog datuma prestanka.

Sačinjeno u Podgorici, dana _____, u dva originalna primjerka na engleskom i crnogorskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

ZA CRNU GORU

ZA CENTAR ZA SAJBER KAPACITETE ZAPADNOG
BALKANA (WB3C)

**HEADQUARTERS AGREEMENT
BETWEEN
MONTENEGRO
AND
THE WESTERN BALKANS CYBER CAPACITY CENTRE (WB3C)**

Referring to the "Agreement establishing the Western Balkans Cyber Capacity Centre", signed in Tirana, on 16 October 2023;

Noting that Article 3 paragraph 1 of the abovementioned Agreement respectively provides for the establishment of the headquarters of the WB3C in Podgorica, Montenegro;

Whereas Article 2 paragraph 3 of the abovementioned Agreement provides that the Western Balkans Capacity Centre (WB3C) shall have international legal personality;

Whereas Montenegro, hereinafter referred to as the "Host Country", and the Western Balkans Cyber Capacity Centre, hereinafter referred to as the "WB3C", both referred to as "the Parties", wishing to regulate terms and conditions, including privileges and immunities necessary for the effective functioning and successful accomplishment of the mission of the WB3C,

Have agreed as follows:

**Article 1
Definitions**

For the purposes of this Agreement:

- a) "the WB3C" means the Western Balkans Cyber Capacity Centre;
- b) "the Host Country" means Montenegro;
- c) "the Secretariat" means the Secretariat of WB3C;
- d) "the Director General and the Deputy Director General" shall mean a person appointed as Director General and Deputy Director General of WB3C;
- e) "International Staff" means a staff member of the Secretariat, including the Director General and the Deputy Director General, provided that they are neither a citizen of the Host Country, nor a foreign citizen with permanent residence in the Host Country;
- f) "Locally Employed Staff" means a staff member of the Secretariat who is a citizen of the Host Country, or a foreign citizen with permanent residence in the Host Country;
- g) "Family Member" means a spouse or common-law partners of an International Staff member, their unmarried dependent children up to 18 years of age, or up to 26 years of age if enrolled as full-time students at post-secondary educational institutions and their unmarried dependent children who are physically or mentally disabled, provided that they live in the Host Country in the same household with the International Staff member and that they are not citizens of the Host Country or foreign citizens with permanent residence in the Host Country;
- h) "Contracted Expert" means a person performing a temporary mission for the WB3C, contracted by the latter;

- i) "Premises of WB3C" means the premises including installations and facilities made available to and including the land ancillary thereto, if applicable, occupied by WB3C and used exclusively for the purposes of WB3C in the Host Country;
- j) "the Seat" means the Headquarters of the WB3C;
- k) "the Founding Members" means the Contracting Parties to the Agreement establishing the Western Balkans Cyber Capacity Centre; and
- l) "Participant" means a participant of a training course conducted in the WB3C.

Article 2

The Seat of the WB3C

1. The Seat of the WB3C shall be in Podgorica, the capital of Montenegro.
2. The Government of the Host Country shall provide the WB3C free of charge the appropriate premises needed for the operation of the Secretariat and the performance of the WB3C activities, and the maintenance thereof. The provision of appropriate premises shall include utility services, such as heating, cooling, electricity, internet, water supply, cleaning, waste disposal and common area services.

Article 3

Legal Personality

The WB3C, established as an international organisation, shall possess legal personality as may be necessary for the exercise of its functions and fulfilment of its objectives. It shall have the capacity:

- a) to conclude contracts,
- b) to acquire and dispose of movable and immovable property, and to
- c) institute and respond to legal proceedings.

Article 4

Symbols and Designations

1. The WB3C may display its flag, logo and other symbols on its premises and on motor vehicles of the WB3C used for official purposes.
2. Motor vehicles of the WB3C and its International Staff shall be entitled to diplomatic registration and a relevant status according to the Host Country legislation.

Article 5

Immunities and Privileges of Premises, Property and Assets

1. The WB3C shall enjoy the privileges and immunities to the same extent as are granted to diplomatic missions accredited in the Host Country.
2. The premises of the WB3C shall be inviolable. The Government of the Host Country shall undertake all measures to protect the premises of the WB3C against any intrusion or damage, disturbance or violation of dignity of the WB3C.

3. The competent authorities of the Host Country shall be entitled to enter the premises of the WB3C in order to perform their duties only with the consent of the Director General, or a duly authorised official of the Secretariat. However, in the event of fire or a similar emergency, such consent shall be deemed to have been granted if immediate protective measures are required.
4. Documents and archive materials of the WB3C, whether electronic or hard copy, belonging to it or in its possession, wherever located, shall be inviolable.
5. The WB3C, its property and assets, wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case it has waived its immunity. It is understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution, as a separate waiver shall be required in such case.
6. The WB3C must not allow its premises to become a refuge from justice for persons who are avoiding apprehension under any Host Country law, extradition by national authorities to a foreign state or the service of process.
7. Official documents issued by Host Country authorities may be served on the premises of the WB3C.

Article 6 **Communication**

1. The WB3C shall benefit in respect of its official communications from treatment at least as favourable as that which is granted to the diplomatic representations in Montenegro.
2. The WB3C shall have the right to use codes for its official communications, thus it may install and use its own information communication technology systems. It shall also have the right to send and receive correspondence and other official communications by duly identified couriers or bags enjoying the same privileges and immunities as diplomatic couriers or bags.
3. Official correspondence and other official communications of the WB3C, by whatever means or in whatever form it is transmitted, shall be inviolable.

Article 7 **Exemption from Duties and Taxes for Official Use**

The WB3C, its assets, income and other property shall be:

- a) Exempt from national and local direct taxes. No exemption or reimbursement shall be granted for duties, taxes or other charges of any kind which only constitute remuneration for utility services rendered.
- b) Exempt from value added tax included in the prices or charged separately for reasonable quantities of goods purchased, including motor vehicles, or services rendered for official use.

Value added tax shall have to be paid if a motor vehicle which was exempt from value added tax pursuant to this paragraph is sold before the expiry of three years.

- c) Exempt from custom duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of reasonable amounts of goods imported or exported, including motor vehicles, for its official use. Custom duties shall have to be paid if a motor vehicle which was exempt from custom duties pursuant to this paragraph is sold before the expiry of three years.
- d) Exempt from duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of their publications, as well as of other information materials pertaining the functioning and activities of the WB3C.
- e) Exempt from duties and value added tax on imports or purchases of information technology software and hardware to be donated to Participants.

Article 8

Acquisition and Disposal of Funds

The WB3C shall, for the purpose of carrying out its functions, have the right to receive, keep, convert or transfer all funds, currency of any kind or cash and dispose of freely therewith, in accordance with the regulations of the Host Country under the same conditions as provided for diplomatic missions.

Article 9

Individual Contributions to the WB3C

Contributions made by individuals and private entities to the WB3C shall not be subject to privileges and immunities granted by this Agreement.

Article 10

Social Security

1. International Staff shall be exempt from all compulsory contributions to social security schemes in the Host Country, provided that they are covered by the social security schemes in their native Country or the Country of their permanent residence or provided that the latter has concluded a social insurance agreement with the Host Country. In case of an exemption pursuant to this paragraph, the WB3C shall be also exempt from compulsory contributions to social security schemes pertaining to the salary of the International Staff member.
2. Locally Employed Staff and the WB3C shall be subject to all obligatory contributions to social security schemes in the Host Country regarding emoluments paid to the Locally Employed Staff in accordance with the legislation of the Host Country.
3. Contracted Experts who are not citizens of the Host Country or foreign citizens with permanent residence in the Host Country shall be exempt from all compulsory contributions to social security schemes in the Host Country as long as they are covered by the social security schemes of their native Country or the Country of their permanent residence or provided that the latter has concluded a social insurance agreement with the Host Country.

Article 11

Immunities and Privileges of International Staff

1. While performing their official functions in the territory of the Host Country, International Staff who are not citizens of the Host Country or foreign citizens with permanent residence in the Host Country shall enjoy the following immunities and privileges in the Host Country:
 - a) immunity from criminal jurisdiction of the Host Country in respect of all acts performed by them in their official capacity, even if they no longer hold the status referred to above, including words spoken or written;
 - b) immunity from its civil and administrative jurisdiction, except in the case of:
 - a real action relating to their private immovable property situated in the territory of the Host Country, unless they hold it on behalf of the WB3C for the purposes of its operation;
 - an action relating to succession in which International Staff are involved as executor, administrator, heir or legatee as a private person and not on behalf of the WB3C;
 - an action relating to any professional or commercial activity exercised by International Staff in the Host Country outside their official functions.
 - c) inviolability of their papers and documents, whether electronic or hard copy, related to the operations of the WB3C;
 - d) inviolability of their baggage and moving packages;
 - e) exemption from all taxes and charges with respect to their salaries and emoluments received from the WB3C;
 - f) exemption in respect of them and members of their family forming a part of their household from immigration restrictions and alien registration;
 - g) the right to import free of duty their furniture and personal effects at the time of first taking up their function and to re-export the same free of duty;
 - h) the right to import their private motor vehicle for their own personal use and subsequently re-export such vehicle free of customs duty;
 - i) the right to value added tax exemption for purchasing personal effects and household goods in the same minimum value as granted to diplomatic agents in the Host Country, including motor vehicles, from the moment of taking up their post at the WB3C, under the same conditions as diplomatic agents in the Host Country.
2. Private motor vehicles subject to exemption under h) and i) may not be sold before the expiry of three years without paying customs duty and value added tax.

Article 12

Locally Employed Staff

1. Locally Employed Staff shall be employed in accordance with the applicable legislation of the Host Country.

2. Locally Employed Staff shall, by virtue of this Agreement, enjoy only immunity from jurisdiction for acts carried out by them in the discharge of their functions at the WB3C, even if they no longer hold the status referred to above, including words spoken or written.

Article 13 **Contracted Experts**

While performing their contractual obligations in the territory of the Host Country, Contracted Experts who are not citizens of the Host Country or foreign citizens with permanent residence in the Host Country shall enjoy the following privileges and immunities:

- a) immunity from jurisdiction for acts carried out by them in the discharge of their contractual obligations, even if they no longer hold the status referred to above, including words spoken or written;
- b) inviolability of all papers and documents, whether electronic or hard copy, pertaining to the performance of their contractual obligations;
- c) exemption from obligations and restrictions on the work of aliens in the Host Country;
- d) exemption from all taxes and charges with respect to their emoluments received from the WB3C.

Article 14 **Duty to Respect Laws and Regulations**

1. Privileges and immunities provided for in this Agreement are not granted for the personal benefit of the WB3C International Staff enjoying them, but in order to safeguard the independent exercise of their functions.
2. Without prejudice to their privileges and immunities, it is the duty of all persons enjoying the privileges and immunities provided for in this agreement to respect the laws and regulations of the Host Country.

Article 15 **Waiver of Immunity**

1. Upon the written request of the Ministry of Foreign Affairs of the Host Country to the Secretariat of the WB3C, the Governing Board of the WB3C may waive the immunity of a member of International Staff in any case where in its opinion the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the WB3C. The waiver of immunity from jurisdiction can only be expressed in writing.
2. The waiver of immunity from jurisdiction in respect of judicial or administrative proceedings shall not be held to imply the waiver of immunity in respect of the enforcement of a judgment or an administrative decision, for which a separate waiver shall be necessary.

Article 16 **Visas**

All matters related to visas and regulation of stay of WB3C International Staff are regulated in accordance

with the applicable laws and regulations of Montenegro.

Article 17 **Notification**

1. The Secretariat of the WB3C shall provide to the Ministry of Foreign Affairs of the Host Country:
 - a) The list of International Staff, and of their family members forming part of their respective households, immediately or within three days of the date of their arrival at the latest;
 - b) The Secretariat of the WB3C shall also provide notification on the expiration of the term of office of any member of International Staff notified in accordance with paragraph (a), and, as may be necessary, that a person ceased to be a family member of their respective households.
2. International Staff notified in accordance with this Article and their family members forming part of their respective households will be provided with identity cards issued by the Ministry of Foreign Affairs of the Host Country in accordance with the Montenegrin legislation.

Article 18 **Settlement of Disputes**

1. All disputes regarding the implementation and interpretation of this Agreement shall be resolved through negotiations between the Parties.
2. Any dispute between the Host Country and the WB3C arising from the interpretation or implementation of this Agreement or any additional agreement that is not settled by negotiation or other agreed means shall be submitted to an arbitral tribunal composed of three arbitrators, whose decision shall be final and binding. One arbitrator shall be appointed by the Director General of the WB3C and the other by the Government of the Host Country. The two arbitrators shall then appoint the third arbitrator.
3. The competent authority to settle disputes of a private and administrative nature between the WB3C and private entities and individuals shall be the court where the WB3C has its Seat.

Article 19 **Amendments**

This Agreement may be amended by mutual consent of the Parties. The amendments shall enter into force in accordance with Article 21 of this Agreement.

Article 20 **Entry Into Force**

This Agreement shall enter into force on the date of notification of Montenegro to the Secretariat that all necessary legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. A copy of this notification shall be sent to the Founding Members.

Article 21 **Termination**

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.
2. Either Party may terminate this Agreement by notifying the other Party in writing at least six months prior to the intended date of termination.

Done in Podgorica on _____, in two original copies in the English and in Montenegrin languages, both texts being equally authentic.

FOR MONTENEGRO

FOR THE WESTERN BALKANS
CYBER CAPACITY CENTRE
